

fuld Frihed overfor Lovforslagets enkelte Bestemmelser. Det er jo selvfølgelig og ganske naturligt, og jeg havde ikke paa nogen Maade ventet mig andet, end at det ogsaa vilde blive Tilfældet her, og at der under Forhandlingen vilde blive fremsat forskelligt Syn paa mange af de Bestemmelser, som Lovforslaget indeholder. Jeg skal gøre nogle ganske enkelte og korte Bemærkninger til, hvad der er blevet fremført; jeg mener nemlig at kunne indskrænke mig til at tale ganske kort, da Enkelthederne ved Lovforslaget jo allerbedst ville kunne drøftes i det Udvalg, som eventuelt bliver nedsat til Sagens Behandling.

Det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds tvivlede meget om, at det kunde være rigtigt, at Lønreformen i Virkeligheden havde lagt en saadan Byrde paa Statsbanernes Budget, en Byrde, der var langt større end forudsat. Jeg vil her gøre opmærksom paa, at der er et Forhold, som ogsaa kommer til at spille en Rolle her, og det er dette, at siden Takstloven blev vedtaget, er Statsbanernes Personale blevet forøget ikke saa lidt; den Lønforhøjelse, som blev vedtaget, er ogsaa kommen det forøgede Personale til gode, og derigennem er Forhøjelsen bleven meget betydelig, hvilket jo vil være en Selvfølge. — Naar jeg har sagt, at denne store Lønforhøjelse har influeret meget stærkt paa Statsbanernes Driftsudbytte, er dermed ikke sagt, at det er det eneste Forhold, som har influeret paa Driftsudbyttet, saaledes at dette er blevet saa ringe, og at Renten er bleven saa lav. Nej, der er andre Forhold her, der gøre sig gældende. Naar man ser paa den Statistik, jeg tillod mig at nævne, springer det lige straks i Øjnene, at Nedgangen i Forrentningen falder sammen med Vedtagelsen af Lønreformen. Men der er, som sagt, andre Forhold ogsaa; der er den store Omordning af Materiellet, som er foranlediget ved Anskaffelse af de nye Vogne ved Statsbanerne, og som har medført meget store Bekostninger i de senere Aar. Det er Overgangen fra de korte til de lange Vogne, jeg her tænker paa. Ikke alene har denne Reform jo i sig selv været meget dyr, men den har medført en Mængde andre Bekostninger, som have været en nødvendig Følge deraf, nemlig for det første den, at naar Togene ere sammensatte af disse lange Vogne og skulle formeres meget stærkt i mange Tilfælde, maa Perronerne paa Jernbanestationerne forlænges betydeligt. Der kræves endvidere sværere Maskiner til at føre

Togene frem, og Kravet til, at Togene føres hurtigt frem, medfører ogsaa en betydelig Forøgelse af Maskinkraften, et større Forbrug af Kul o. s. v. De lange Vogne medføre tillige, at Dampfærgerne maa forlænges, at Drejeskiverne ere for korte og maa fornyes, at der skal sværere Skinner til for at bære de sværere Maskiner. Kort sagt, denne Revolution i vort Jernbanemateriel har medført meget store Bekostninger, som ogsaa have grebet stærkt ind i Statsbanernes Drift. — Der-til kommer ogsaa, at Konjunkturerne i de senere Aar have været daarligere, saa at der har været mindre at transportere for Jernbanerne, hvilket har spillet en Rolle i det nævnte Forhold. Der er saaledes flere Forhold, som sammen med Lønreformen — med Hensyn til dens Virkninger er jeg ganske enig med det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (Bramsen) — have spillet en Rolle med Hensyn til det ringe Udbytte, Statsbanerne nu give.

Det ærede Medlem udtalte, at Forslaget burde have været fremsat paa et tidligere Tidspunkt, saaledes at dette høje Ting kunde have faaet mere Tid til at behandle det. Ja, deri er jeg ikke uenig med det ærede Medlem. Det vilde ogsaa have været mig kært, om Forslaget kunde have været fremsat paa et noget tidligere Tidspunkt, men det var ikke min Tanke at fremsætte dette Forslag før sammen med Finansreformen til Efteraaret. Naar Forslaget desuagtet er fremsat i indeværende Rigsdagssamling, er det under Paavirkning af stærkt udtalte Ønsker fra flere Sider i det andet Ting om, at et Forslag blev udarbejdet og fremsat, Ønsker, som jeg sluttede mig til. Og da de vare fremkomne saa stærkt, som Tilfældet var, gik jeg straks i Gang med Arbejdet, men ærede Medlemmer af dette Ting ville erkende, at det tager ikke ringe Tid at udarbejde et saadant Forslag. Der skal foretages meget omfattende Beregninger for i det hele taget at være saa vidt paa den sikre Side, som man overhovedet kan være ved den Slags Beregninger og ved Forslag af et saadant Indhold som det foreliggende. — Det vilde altsaa have været mig kært, om Forslaget kunde have været fremsat for det høje Ting paa et tidligere Tidspunkt, men jeg haaber ikke, at det skal paavirke det høje Ting med Hensyn til en hurtig Fremme af Forslaget.

Det ærede Medlem udtalte ogsaa, at vi nu ville komme paa Højde med vore Nabolande med Hensyn til Taksterne. Deri har det ærede Medlem dog kun til